

"אני דף לבן" / "אמשיך" / גיורא פֿישר

הצעת מערך שיעור (מתאים לכתות ח-ט)

פעילות פתיחה

מחלקים לכל ילד דף לבן.
הנחייה א': עליכם לצייר כעת רק את מה שאומר לכם במדויק.
יש להנחות אותם לצייר ציור כלשהו ועליהם להיצמד להנחיות.
למשל,

ציירו עיגול במרכז הדף
ציירו מעל העיגול משולש שבסיסו מונח על העיגול
ציירו עיגולים קטנים בתוך המשולש
צבעו את העיגולים הקטנים....

הנחייה ב': כעת הפכו את הדף וציירו ציור כרצונכם.

בגמר העבודה לשאול:
ממה נהניתם יותר? לצייר בהתאם להנחיות והוראות לפי דרישה קפדנית, או להפך, לבחור מה לצייר? לצייר
מה שמעניין? להיות יצירתי?
התשובה שמצפים לה- לצייר מה שאני רוצה...
כיצד התרגיל הזה מתקשר לחיים שלכם?
תשובה--אנחנו רוצים להחליט בעצמינו, להחליט איך להיראות, מה לעשות... ללא תכתיבים מלמעלה.
להדגיש את נושא הבחירה, ההחלטה האישית.

לחילופין-

הצעה נוספת-

כל תלמיד מקבל דף לבן.
מתבקש לצייר ציור כראות עיניו.
לאחר מכן, לבקש מכולם לקחת מספרים, עט או טוש ולקלקל את הציור של שכנו לשולחן.
לשאול,
איך התרגשתם שציורכם הושחת? האם עשיתם משהו כדי למנוע זאת?
תשובות אפשריות: כעסתי, התאכזבתי, חלק יגידו שניסו למנוע את ההשחתה, חלק יגידו שזרקו את הציור
לאחר שהושחת....

דיון על השיר:

אמשיך (מתוך "צירי חיים" קשב לשירה תשע"ד)

אָנִי דָף לָבָן

וְאִנִּי מְחֻלֵּט

בְּאֵילֵי צְבָעִים אֶשְׁתַּמֵּשׁ.

גַּם אִם דִּיּוֹ יִשְׁפָּךְ

וּכְתַם יִצְיֵף אֶת דְּפִי

אֶקְפֹּץ אֶגְרוֹפִי

וְאֶמְשִׁיךְ

לְנִסוֹת

לְהַחֲלִיט:

אֲנִי דָף לָבָן

לקרוא את השיר במליאה לשמוע רעיונות מהתלמידים לתכני השיר לשוחח על משמעות המושגים:
"אני דף לבן" - כלומר, חיי הם דף לבן ואני יכול "לקשט" אותם כרצוני ("אני אחליט"). מהם הצבעים? חוויות, החלטות, בחירות, איך ייראו חיי, מה אעשה בהם? מהו הדיו? מהו הכתם שמציף את הדפים? התנסויות כואבות, אכזבות, שלי מעצמי, דברים שעשו לי אחרים... האם כתמים ניתן להסיר? לפעמים כן, לפעמים לא... כלכלומר, עם חלק מהחוויות הלא פשוטות ניתן להתמודד ועם חלקן פחות.
האם כתם הוא בהכרח שלילי או גם חיובי? יש כתמים שמוסיפים יופי, חן, יצירה של משהו חדש (למשל, נמשים בפנים, ציורי רורשאך, בדי טאי דאי...) כלומר, לפעמים כתמים נוצרים בצורה מכוונת... אנחנו יכולים להתמודד גם עם "כתמים" בחיינו וללמוד מהם.
"אקפוצ אגרופי" - מה משמעות אגרוף קפוצ?
כעס, אכזבה, רצון לנקום, אך גם נחישות, רצון להתקדם ולהמשיך למרות ה"כתמים" באישיותי, אכזבות מהזולת, חוויות לא טובות...
"אמשיך לנסות להחליט" - ... מדוע הוא אומר "לנסות"?
-אולי הוא לא בטוח עדיין איך ייראו חיי.
- אולי עדיין לא החליט איך יתגבר על " הכתמים"...

קישור לפעילות הפתיחה:

כיצד נקשר השיר לפעילות בתחילת השיעור?
לפי הצעה ראשונה--בשיר הדובר בוחר איך לנתב את חיו... אלואלו בחירות לעשות וכיצד להתגבר על קשיים וגם אנחנו העדפנו לצייר ציור בעצמינו.
לפי הצעה שנייה- השקענו בציור שמישהו אחר בסופו של דבר השחית. הרגשנו רע, אבל המשכנו להעריך את מה שיצרנו, שמרנו את הציור... התמודדנו...

שאלת סיכום:

כיצד נקשר השיר לשנה החדשה? כל אחד יכול להתחיל דף חדש, לבחור כיצד לנהוג בשנה זו, לתקן, להשתפר, לבחור כיצד להתמודד עם אתגרים.
באלו צבעים תצבעו את השנה החדשה ולמה?
כל אחד בוחר צבע ומסביר.